

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“DE” เป็นคำไวยากรณ์ที่นักภาษาจีนและนักภาษาศาสตร์สนใจศึกษากันมานานแล้ว ดังปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของตำราภาษาจีนกลาง เช่น Chao (1968), Li และ Thompson (1981), Norman (1993), Po-Ching และ Rimmington (2000) และ Ross และ Ma (2006) เป็นต้น และที่ศึกษาเป็นบทความหรืองานวิจัยเฉพาะเรื่อง เช่น Cheng (1986), Simpson และ Wu (2001), Charters (2004), และ Lee (2005) เป็นต้น การศึกษาที่นำเสนอในรูปแบบตำราให้ความรู้ที่เป็นภาพรวมของคำ “DE” ส่วนการศึกษาที่นำเสนอในรูปแบบบทความหรืองานวิจัยเป็นการศึกษาที่มุ่งพิจารณาเพียงปรากฏการณ์หนึ่งๆ เกี่ยวกับคำ “DE” หรือศึกษาเฉพาะบางหน่วยสร้างที่คำ “DE” ปรากฏอยู่เท่านั้น

การศึกษาที่นำเสนอในรูปแบบตำรามักกล่าวถึงคำ “DE” ไว้อย่างกว้างๆ มิได้วิเคราะห์ลงลึกในรายละเอียด ส่วนมากจึงจัดให้คำ “DE” เป็นอนุภาค (particle) ที่ปรากฏได้ในหลายโครงสร้างและทำหน้าที่ได้หลากหลาย ส่วนการศึกษาที่นำเสนอในรูปแบบบทความหรืองานวิจัยก็มักวิเคราะห์เจาะลึกเฉพาะคำ “DE” ที่ปรากฏในหน่วยสร้างหนึ่งๆ ที่เลือกนำมาศึกษาเท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงจัดให้คำ “DE” มีหน้าที่ต่างๆ กันไปตามหน่วยสร้างหรือปรากฏการณ์ที่เลือกศึกษา และเรียกคำ “DE” ที่ปรากฏในหน่วยสร้างเหล่านั้นด้วยชื่อต่างๆ กัน เช่น คำแสดงส่วนเติมเต็ม¹ (complementizer) คำเชื่อมอนุพจน์สัมพัทธ์ (relativizer) ตัวบ่งชี้แสดงความเป็นเจ้าของ (possessive marker) หน่วยแปลงเป็นนาม (nominalizer) อนุภาค (particle) ฯลฯ

การศึกษาคำ “DE” ทั้งที่เป็นตำรา บทความ และงานวิจัยดังกล่าว จึงเป็นการศึกษาที่มีลักษณะแยกส่วน ทำให้ไม่เห็นลักษณะร่วมกันของคำ “DE” ทั้งที่บางครั้ง คำ “DE” ที่นักวิชาการกำหนดชื่อเรียกไว้ต่างๆ กันตามโครงสร้างที่ปรากฏนั้นมีรูปเขียนเดียวกัน การเรียกชื่อคำที่มี

---

¹ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 18) กำหนดศัพท์บัญญัติสำหรับคำ “complementizer” ไว้ว่า ตัวนำส่วนเติมเต็ม การบัญญัติดังกล่าวไม่น่าจะเหมาะสมในการอธิบายภาษาที่มีการเรียงลำดับการขยายต่างจากภาษาไทย เนื่องจากหากใช้คำว่าตัวนำส่วนเติมเต็มย่อมหยาบความว่า ส่วนเติมเต็มต้องปรากฏหลัง complementizer เสมอ ดังนั้นในที่นี้จึงจะใช้ศัพท์บัญญัติสำหรับ complementizer ว่า คำแสดงส่วนเติมเต็ม แทน

รูปเขียนเดียวกันในโครงสร้างที่ต่างกันเป็นหลายชื่อนั้น จึงอาจทำให้เข้าใจได้ว่าคำ “DE” เป็นคนละคำกัน และมีจำนวนมากเท่ากับชื่อเรียก ซึ่งไม่น่าจะถูกต้องนัก

หากพิจารณาตามการออกเสียงจะพบว่า คำที่ออกเสียง “DE” และเป็นคำหน้าที (function word) ในภาษาจีนมีทั้งสิ้น 4 รูปเขียน ได้แก่ 底, 的, 地 และ 得 แต่ผู้ที่ศึกษาคำ “DE” ส่วนมากมิได้กล่าวไว้ว่าศึกษารูปเขียนใด ทั้งที่รูปเขียนเดียวกันสามารถปรากฏในหน่วยสร้างที่แตกต่างกันได้ ในทำนองเดียวกัน รูปเขียนที่ต่างกันบางรูป ก็สามารถปรากฏในโครงสร้างเดียวกันได้เช่นกัน ลักษณะการปรากฏของคำ “DE” ในโครงสร้างต่างๆ จึงน่าจะมีความสัมพันธ์กัน แต่เมื่อการศึกษาที่ผ่านมามิได้นำรูปเขียนมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ ดังจะเห็นได้อย่างชัดเจนจากการไม่แสดงรูปเขียนในการนำเสนอผลการศึกษา จึงทำให้ผู้อ่านที่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านภาษาจีน เข้าใจไปได้ว่าคำ “DE” ในภาษาจีนมีเพียงคำเดียว เป็นคำหลายหน้าที่ และเป็นคำที่ปรากฏอยู่ในโครงสร้างต่างๆ ได้หลากหลาย อาจกล่าวได้ว่า เหตุที่มักมีผู้จัดให้คำ “DE” เป็นอนุภาค (particle)² คงเนื่องมาจากคำ “DE” ทำหน้าที่ได้อย่างหลากหลายเช่นนี้เอง ส่วนที่มีผู้เรียกคำ “DE” ด้วยชื่อที่แตกต่างกันไปนั้นก็คงเนื่องมาจากมุ่งให้คำตอบสำหรับผลการวิเคราะห์เฉพาะปรากฏการณ์ทางภาษาที่เลือกมาศึกษาเท่านั้น

นอกจากนี้ การไม่พิจารณารูปเขียน ยังอาจทำให้มองข้ามรายละเอียดบางประการไป เช่น มีผู้วิเคราะห์คำ “DE” โดยยึดการออกเสียงและการแจกแจงหน้าที่ของ “DE” ตามตำแหน่งที่ปรากฏไว้ว่า คำ “DE” เป็นคำแสดงส่วนเติมเต็มที่เป็นคำพ้องเสียง (homophone) 2 คำ เนื่องจากปรากฏในโครงสร้างที่มีลำดับคำได้ 2 แบบ คือ 1) ปรากฏในโครงสร้างที่มีลำดับคำแบบ ส่วนหลัก-ส่วนขยาย และ 2) ปรากฏในโครงสร้างที่มีลำดับคำแบบ ส่วนขยาย-ส่วนหลัก วิธีการดังกล่าวเป็นการตั้งต้นการศึกษาด้วยความคิดว่า มี “DE” เพียงคำเดียวก่อน แล้วจึงพิจารณาลักษณะการปรากฏ อันที่จริงหากตั้งต้นการศึกษาโดยพิจารณาจากรูปเขียน จะทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า คำ “DE” ที่ปรากฏในทั้ง 2 โครงสร้างนั้น ใช้รูปเขียนต่างกันอยู่แล้ว กล่าวคือ โครงสร้างแรกสามารถใช้รูปเขียน 的 หรือ 地 ก็ได้ และโครงสร้างที่ 2 ใช้รูปเขียน 得 ดังนั้นการพิจารณารูปเขียนประกอบด้วยน่าจะช่วยเสริมหรือสนับสนุนผลการวิเคราะห์ให้นักแน่นชัดเจนยิ่งขึ้นได้

อย่างไรก็ตาม น่าสังเกตว่าเหตุใดในโครงสร้างที่ 1 นั้นจึงสามารถใช้รูปเขียน “DE” ได้ 2 รูป หากกำหนดให้คำ “DE” ทั้ง 2 รูปเป็นคำพ้องเสียงที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน ก็น่าจะต้องข้อสงสัยได้เพิ่มเติมอีกว่า ผู้ใช้ภาษามีความจำเป็นใดที่ต้องกำหนดใช้คำ “DE” 2 รูป และหากจัดให้คำ “DE” ทั้ง 2 รูป เป็นคำพ้องเสียงที่มีหน้าที่อย่างเดียวกัน ก็อาจทำให้เกิดข้อสงสัยต่อไปได้อีกว่า แม้แต่

²อนุภาค หมายถึง คำที่ไม่ได้อยู่ในหมวดคำหลัก ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูป และเป็นคำที่มีความหมายทางไวยากรณ์

คำไวพจน์หรือคำพ้องความหมาย (synonym) ยังไม่อาจหาความหมายกันได้สนิท คำ “DE” ทั้ง 2 คำก็น่าจะมีความแตกต่างบางประการด้วยเช่นกัน การตั้งต้นศึกษาจากรูปเขียน และแยกศึกษาแต่ละรูปเขียนก่อนนำมาพิจารณาร่วมกัน น่าจะช่วยให้วิเคราะห์คำ “DE” ได้ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งจะทำให้เห็นภาพรวมของคำ “DE” แต่ละคำว่ามีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การใช้รูปเขียน “DE” ที่แตกต่างกันเป็น 4 รูปนั้น น่าจะแสดงให้เห็นความตั้งใจของผู้ใช้ภาษาเมื่อครั้งกำหนดรูปเขียนแต่ละรูปได้ว่า รูปเขียนที่ใช้ต่างกันนั้น น่าจะมีหน้าที่ ความหมาย หรือความสัมพันธ์ภายในโครงสร้างบางประการที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากพิจารณาเปรียบเทียบกับภาษาจีนถิ่นอื่นๆ จะพบว่า รูปเขียนทั้ง 4 รูปในภาษาจีนแต่ละถิ่นออกเสียงแตกต่างกัน ดังนี้

Character	Hakka	Cantonese	Mandarin	Wu	Minnan
底	dai ³ di ³ gi ³ te ³	dai ² dai ¹ dik ¹	dǐ dē de	ti ¹	te ²
的	tit ⁷ t'ak ⁸ t'iak ⁸ t'it ⁷	dik ¹ di ¹	dì de	ti? ⁷	e ⁵
地	ti ⁵ ti ³ ti ⁶ ti ²	dei ⁶ deng ⁶ dei ²	dì dē de	ti ⁶	te ³
得	det ⁷ diet ⁷	dak ¹	dé dē de děi	tə?	tek ¹

ที่มา: <http://www.chinalanguage.com/cgi-bin/dict.php>

จะเห็นได้ว่า มีเพียงรูปเขียน “DE” ในภาษาจีนกลาง (Mandarin) เท่านั้นที่คำทั้ง 4 ออกเสียงเดียวกันได้³ ความแตกต่างของการออกเสียงทั้ง 4 รูปเขียนในภาษาจีนถิ่นต่างๆ ดังกล่าว จึงน่าจะแสดงให้เห็นได้ว่า แต่เดิมรูปเขียนทั้ง 4 รูปในภาษาจีนกลางก็น่าจะออกเสียงต่างกันด้วย การตั้งต้นด้วยข้อสันนิษฐานที่จัดให้รูปเขียนแต่ละรูปมีความแตกต่างกันก่อนจึงน่าจะเหมาะสมมากกว่า

นอกจากนี้ การนำเสนอผลการศึกษานักวิชาการบางท่านที่ไม่แสดงรูปเขียนยังอาจทำให้เข้าใจผิดได้ ตัวอย่างเช่น ประโยค “tā shuō de hěn hǎo” ผู้อ่านที่ไม่รู้ภาษาจีนอาจเข้าใจว่า คำ “DE” ในที่นี้มีเพียงรูปเขียนเดียว ทั้งๆ ที่สามารถเป็นได้ 2 รูปเขียนและมีความหมายแตกต่างกัน ดังนี้

³ น่าสังเกตว่า รูปเขียน 底, 的 และ 地 ในภาษาจีนกลางสามารถออกเสียงได้ 2 เสียง คือ “DE” และ “DI” ในขณะที่รูปเขียน 得 สามารถออกเสียงได้ 2 เสียงเช่นกัน แต่เป็นเสียงที่ต่างไปจาก 3 รูปแรก คือ ออกเสียงว่า “DE” และ “DEI” (ในตัวอย่างนี้ไม่พิจารณาเสียงวรรณยุกต์ที่ต่างกัน)

1.

他 說 得 很 好
 tā shuō de hěn hǎo
 เขา พูด DE มาก ดี
 ‘เขาพูดดีมาก’

2.

他 說 的 很 好
 tā shuō de hěn hǎo
 เขา พูด DE มาก ดี
 ‘(สิ่ง) ที่เขาพูดดีมาก’

จะเห็นได้ว่าคำ “DE” ที่ปรากฏทั้ง 2 ตัวอย่างข้างต้น มีโครงสร้างอย่างเดียวกัน และอยู่ในตำแหน่งเดียวกัน แต่ส่วนที่ทำให้มีความหมายแตกต่างกันคือการขยาย กล่าวคือ ในตัวอย่างที่ 1 很好 hěnhǎo “ดีมาก” ขยายคำว่า 說 shuō “พูด” แต่ในตัวอย่างที่ 2 很好 hěnhǎo “ดีมาก” ขยาย 說的 shuōde “(สิ่ง) ที่พูด”

ปัญหาอีกประการหนึ่งของการไม่แสดงรูปเขียนและรูปวรรณยุกต์ก็คือ อาจเป็นอุปสรรคและข้อจำกัดสำหรับผู้สนใจภาษาจีนหรือผู้รู้ภาษาจีนที่ได้มีความรู้ด้านภาษาศาสตร์ ทำให้ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยถูกจำกัดวงให้แคบกว่าที่ควรจะเป็น การศึกษาโดยระบุรูปเขียน และแสดงรูปวรรณยุกต์แม้จะมีความยุ่งยากในการจัดพิมพ์อยู่บ้าง แต่ก็มีส่วนช่วยให้ผู้สนใจภาษาจีนหรือผู้รู้ภาษาจีนที่ไม่ใช่ นักภาษาศาสตร์สามารถทำความเข้าใจตัวอย่างและการอธิบายได้ชัดเจน รวดเร็ว และแม่นยำยิ่งขึ้น การศึกษาวิจัยก็จะมีประโยชน์กว้างขวางออกไปได้มากกว่าที่เป็นอยู่

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงจะศึกษาคำ “DE” โดยพิจารณาจากรูปเขียนเป็นเบื้องต้น จากนั้นจะพิจารณาการปรากฏของคำ “DE” ในแต่ละหน่วยสร้างว่ารูปเขียนแต่ละรูปปรากฏในโครงสร้างชนิดใด สิ่งแวดล้อมใด และความหมายที่ปรากฏนั้นแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร รวมทั้งจะพิจารณาหน้าที่ของคำ “DE” ในแต่ละหน่วยสร้างว่าทำหน้าที่ใด คำ “DE” แต่ละรูปมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันหรือไม่ เพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของคำ “DE” ในแต่ละหน่วยสร้างให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

สำหรับการศึกษาภาษาจีนในประเทศไทย ยังมีงานค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับภาษาจีนกลางไม่มากนัก เท่าที่มีอยู่ส่วนมากมักเป็นการศึกษาภาษาจีนกลางนอกประเทศไทย คือใช้ข้อมูลภาษาจีนกลางจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นสำคัญ นอกจากนี้วิธีการศึกษาวิจัยก็ยังคงเป็นการศึกษาใน

ลักษณะเปรียบเทียบความหมายโดยพยายามค้นหาว่า คำไวยากรณ์ต่างๆ ในภาษาจีนกลางเทียบได้กับคำใดหรือความหมายใดในภาษาไทย ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยมุ่งศึกษาเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาจีนกลางสำหรับชาวไทยเป็นสำคัญ

ด้วยเหตุดังกล่าว ในการวิจัยครั้งนี้จึงเห็นว่าควรจะศึกษาภาษาจีนที่ใช้ในประเทศไทยด้วย เพื่อจะช่วยให้แลเห็นธรรมชาติของภาษาจีนที่ใช้อยู่ในสังคมชาวจีนในประเทศไทยซึ่งถือเป็น “ชนเชื้อชาติส่วนน้อยที่มีจำนวนมากที่สุด” (นฤมิตร สอดสุข, 2543: 257) ด้วย และด้วยเหตุที่ผู้วิจัยต้องการจะได้ข้อมูลที่ครอบคลุมความเป็นไปได้ในการปรากฏของคำ “DE” ให้ครบถ้วนมากที่สุด ดังนั้นจึงเลือกเก็บรวบรวมข้อมูลจากข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ในประเทศไทย เพราะหนังสือพิมพ์ภาษาจีนมีความสำคัญในฐานะเป็นสื่อกลางของชาวจีนที่กว้างขวางและแพร่หลายมากที่สุดจึงสามารถนำมาเป็นตัวแทนของภาษาจีนที่ใช้ในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี

จากความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้คงจะแสดงให้เห็นได้บ้างว่าการนำวิธีการทางภาษาศาสตร์มาศึกษาภาษาจีนที่ใช้ในประเทศไทยน่าจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะเป็นการมองจากมุมที่ต่างไป ต่างทั้งข้อมูลและวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ความแตกต่างดังกล่าวแม้ว่าจะให้ผลลัพธ์ที่ต่างกัน แต่เป็นผลลัพธ์ที่จะช่วยแสดงให้เห็นและเข้าใจปรากฏการณ์ทางธรรมชาติของภาษาจีนในประเทศไทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และผลที่ได้จากการศึกษานี้ก็น่าจะช่วยให้เกิดมุมมองเกี่ยวกับภาษาจีนที่กว้างขวางและหลากหลาย รวมทั้งจะเป็นการกระตุ้นให้นักวิชาการไทยมีความตื่นตัวในการศึกษาภาษาจีน โดยเฉพาะภาษาจีนในประเทศไทยด้วยวิธีการทางภาษาศาสตร์มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. ระบุรูปเขียนของ “DE” ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ภาษาจีนในประเทศไทย
2. ศึกษาหน้าที่ของรูปเขียน “DE” แต่ละรูป

1.3 สมมุติฐานในการวิจัย

1. คำ “DE” ในหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ในประเทศไทยมี 2 รูป ได้แก่ 的 และ 得
2. คำ “DE” ในภาษาจีนที่พบในข้อมูลมีหน้าที่แยกตามรูปเขียน ดังนี้

- 2.1 的 มีหน้าที่แสดงความเป็นเจ้าของ (possession) เป็นตัวบ่งชี้คุณาบุประโยค (relative clause marker) แสดงการเน้นองค์ประกอบของประโยค (emphasis) แสดงการแปลงเป็นนาม (nominalization) และหน้าที่เหล่านั้นมีความสัมพันธ์กัน
- 2.2 得 เป็นตัวบ่งชี้กริยาวิเศษณ์ (adverbial marker)

1.4 ขอบเขตในการวิจัย

ในการศึกษานี้ผู้วิจัยจะตั้งต้นศึกษาจากรูปเขียนทั้ง 4 รูป คือ 底, 的, 地 และ 得 เฉพาะคำที่ออกเสียง “DE” ซึ่งเป็นคำหน้าที่ (function word) หรือคำไวยากรณ์ (grammatical word) เท่านั้น จะละเว้นไม่ศึกษารูปเขียนที่ออกเสียงอื่นๆ และจะไม่ศึกษา “DE” ที่ปรากฏร่วมกับคำอื่นในคำประสม

ในการเก็บข้อมูลจะเก็บรวบรวมจากข่าวในหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ในประเทศไทยตั้งแต่ฉบับวันที่ 1 มกราคม – 31 มกราคม 2550 จำนวน 6 รายชื่อ ได้แก่

1. หนังสือพิมพ์ชิงเจี้ยนเยอะเป่า	(星暹日報; Xīngxiān Rìbào)
2. หนังสือพิมพ์ชื้อเจียอ้อเป่า หรือหนังสือพิมพ์สากล	(世界日報; Shìjiè Rìbào)
3. หนังสือพิมพ์ตงฮั่ว	(中華日報; Zhōnghuá Rìbào)
4. หนังสือพิมพ์เกียฮั่วตงจ้วน (สิรินคร)	(京華中原; Jīnghuá Zhōngyuán)
5. หนังสือพิมพ์ชิงจงเยียน	(新中原報; Xīnzhōngyuán Bào)
6. หนังสือพิมพ์เอเซียนิวส์ไทม์	(亞洲日報; Yàzhōu Rìbào)

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากหนังสือพิมพ์ข้างต้น ผู้วิจัยจะสุ่มคัดเลือกข่าววันละ 1 เรื่องจากหนังสือพิมพ์ 1 รายชื่อ เนื้อหาของกลุ่มตัวอย่างจะเจาะจงเฉพาะข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงข้อมูลที่เป็นการนำข่าวจากหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่ตีพิมพ์ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้หวัน หรือประเทศที่ใช้ภาษาจีนมาตีพิมพ์ซ้ำ

สำหรับเหตุผลที่เลือกใช้ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ เนื่องจากเป็นสื่อชนิดเดียวที่เข้าถึงผู้อ่านชาวจีนทั่วประเทศไทย ผู้เขียนและผู้อ่านมีความหลากหลาย ส่วนเหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกข้อมูลที่เป็นภาษาเขียนนั้น เนื่องจากสะดวกในการเก็บข้อมูล และเห็นว่าหากศึกษาโดยใช้ข้อมูลที่เป็นภาษาพูด จะทำให้ไม่เห็นโครงสร้างและหน้าที่ของคำ “DE” ที่เป็นไปได้ทั้งหมด เพราะเมื่อผู้บอกภาษาพูดแบบต่อเนื่อง อาจมีข้อความบางส่วนถูกละไว้ในฐานที่เข้าใจ เนื่องจากมีบริบทของการสนทนา

อยู่แล้ว แต่ภาษาเขียนนั้นมีลักษณะต่างไป ด้วยเหตุที่ต้องสื่อสารกับผู้อ่านซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนต่างๆ กัน ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องเขียนให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกับผู้เขียนได้มากที่สุด โอกาสที่จะพบโครงสร้างอย่างครบถ้วนจึงมีมากกว่า

1.5 ขั้นตอนในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคำ “DE”

2. รวบรวมและคัดเลือกข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ภาษาจีนตามขอบเขตในการศึกษา จากนั้นนำข้อมูลไปตรวจสอบกับที่ปรึกษาด้านภาษาจีนซึ่งเป็นชาวจีนในประเทศไทยและเป็นผู้ใช้ภาษาจีนในชีวิตประจำวันที่สามารถอ่านและเขียนภาษาจีนได้

ในส่วนของการรวบรวมและคัดเลือกข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ภาษาจีนนั้น เนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีคลังข้อมูลภาษาจีนในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องรวบรวม คัดเลือก และจัดพิมพ์ข้อมูลดังกล่าวให้อยู่ในรูปแบบไฟล์เอกสาร (document file) เพื่อสะดวกแก่การจัดหมวดหมู่และการนำเสนอ จากนั้นผู้วิจัยจะแปลข้อมูลดังกล่าวเป็นภาษาไทย

ภายหลังจากศึกษาข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ภาษาจีนและแปลข้อมูลเป็นภาษาไทยเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การแปลความหมายเป็นภาษาไทย และคำศัพท์เฉพาะของภาษาจีนที่ใช้ในหนังสือพิมพ์กับที่ปรึกษาด้านภาษาจีนอีกครั้ง ในกรณีที่มึปัญหาหรือข้อสงสัย ผู้วิจัยจะสร้างประโยคทดสอบ เช่น ในบางข้อมูลที่มีการละส่วนหลัก ผู้วิจัยจะสร้างประโยคที่มีส่วนหลักขึ้นเพื่อสอบถามที่ปรึกษาด้านภาษาจีน เป็นต้น

ที่ปรึกษาด้านภาษาจีนซึ่งเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนที่ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและสอบถามทรรศนะเพิ่มเติม คือ อาจารย์จงพวง มณีวัฒนา ปัจจุบัน (พ.ศ. 2552) อายุ 60 ปี อาศัยอยู่ที่ตำบลท่าหิน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อาจารย์จงพวง มณีวัฒนา เคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกวิชาภาษาจีนที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสกรี (ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ) ทำหน้าที่สอนภาษาจีนให้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และปริญญาบัณฑิต ปัจจุบันเป็นผู้รับใบอนุญาตและเป็นอาจารย์ผู้สอนภาษาจีนที่โรงเรียนหัวเตี้อะวิทยา จังหวัดลพบุรี นอกจากจะเป็นอาจารย์สอนภาษาจีนแล้ว อาจารย์จงพวงยังดำรงตำแหน่งเลขานุการฝ่ายภาษาจีนของมูลนิธิลพบุรีสามัคคีสงเคราะห์ เลขานุการฝ่ายภาษาไทยของสมาคมสหมิตรผู้สื่อข่าวภูมิภาค น.ส.พ. จีนแห่งประเทศไทย อีกด้วย นอกจากการประกอบอาชีพและการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับภาษาจีนและภาษาไทยแล้ว อาจารย์จงพวงยังเป็น

นักข่าวผู้เชี่ยวชาญและมีผลงานตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ในประเทศไทย ทั้ง 6 รายชื่ออย่างสม่ำเสมอเป็นระยะเวลากว่า 30 ปีอีกด้วย ดังนั้นจึงมีประสบการณ์และคุ้นเคยกับลีลาการเขียนและลักษณะการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ภาษาจีนเป็นอย่างดี

3. แยกประเภทและจัดหมวดหมู่ข้อมูลตาม โครงสร้างที่ปรากฏ
4. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในการศึกษา
  - 4.1 ระบุรูปเขียนของคำ “DE” ที่พบในข้อมูลว่ามีทั้งสิ้นกี่รูป
  - 4.2 วิเคราะห์โครงสร้างและตำแหน่งการปรากฏของคำ “DE”
  - 4.3 สรุปโครงสร้างทั้งหมดของคำ “DE” และแสดงความสัมพันธ์ทางโครงสร้าง
5. สรุปผลการศึกษาและนำเสนอผลการวิเคราะห์

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

1. คำว่า “ภาษาจีน” ในที่นี้ใช้หมายถึงภาษาจีนที่ใช้ในหนังสือพิมพ์ภาษาจีนที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ในประเทศไทยเท่านั้น มิได้หมายรวมถึงภาษาจีนที่ใช้ในภาษาพูด และไม่ได้หมายรวมถึงภาษาจีนที่ใช้นอกประเทศไทย เมื่อจะใช้หมายถึงภาษาจีนถิ่นอื่นๆ ผู้วิจัยจะระบุชื่อภาษาจีนถิ่นนั้นๆ เช่น ภาษาจีนแต้จิ๋ว ภาษาจีนฮกเกี้ยน เป็นต้น

2. การถอดถอดเสียงภาษาจีนกลางในการศึกษานี้ ใช้ระบบการถอดถอดแบบ Pinyin Romanization หรือ ฮั่นอี้ว์ พินอิน (漢語拼音) เนื่องจากเป็นระบบที่ใช้อย่างแพร่หลายในการเรียนการสอนภาษาจีนกลางทั่วโลก และสะดวกในการจัดพิมพ์มากกว่าระบบอื่น ส่วนในการถอดถอดเสียงภาษาจีนกลางตามกฎเกณฑ์ที่ใช้เป็นมาตรฐานนั้น เมื่อขึ้นต้นประโยคจะใช้อักษรโรมันตัวพิมพ์ใหญ่เสมอ แต่ในที่นี้จะใช้อักษรโรมันตัวพิมพ์เล็ก เนื่องจากบางครั้งข้อความที่ยกมาเป็นตัวอย่างนั้นอาจมิใช่ประโยคก็ได้ แต่ในกรณีที่เป็นชื่อเฉพาะของบุคคล สถานที่ ฯลฯ ผู้วิจัยจะใช้อักษรแรกของพยางค์เป็นอักษรพิมพ์ใหญ่

3. การใช้ตัวอักษรจีนในงานวิจัยนี้ จะใช้อักษรจีนดั้งเดิมหรืออักษรตัวเต็ม (繁體字; fántǐzì) ตามต้นฉบับที่เลือกมาเป็นข้อมูล และเพื่อให้งานวิจัยมีความเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจะใช้อักษรจีนตัวเต็มทั้งหมด แม้ว่าจะงานเขียนที่ผู้วิจัยยกมาอ้างอิงนั้นจะพิมพ์ด้วยอักษรจีนแบบตัวย่อ (簡體字; jiǎntǐzì) ก็ตาม และในกรณีที่ผู้เขียนท่านอื่นมิได้แสดงรูปอักษรจีนในผลงานของตน ผู้วิจัยจะกำหนดรูปเขียนให้แก่ตัวอย่างที่นำมาอ้างอิงเพื่อให้งานเขียนมีความชัดเจนและสอดคล้องกับการแสดงตัวอย่างอื่นๆ ในการกำหนดรูปเขียนนี้ ผู้วิจัยจะตรวจสอบความถูกต้องกับ

ศาสตราจารย์ ดร. เฝิง จงผิง (彭宗平) ศาสตราจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
การสื่อสารแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (Communication University of China)

4. สำหรับเกณฑ์การถอดเสียงคำอ่านจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยในกรณีที่เป็นชื่อ
เฉพาะของบุคคล สถานที่ บุคคลสมัยทางประวัติศาสตร์ ฯลฯ ผู้วิจัยจะใช้ตาม “เกณฑ์การถอดถอด
เสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักษรวิธีไทย” ของคณะกรรมการสืบค้นประวัติศาสตร์ไทยในเอกสาร
ภาษาจีน สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (2543) ส่วนในกรณีที่เป็นชื่อมณฑล เขตการปกครอง
ผู้วิจัยจะใช้ตาม “ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและประกาศราชบัณฑิตยสถาน เรื่อง กำหนดชื่อ
ประเทศ ดินแดน เขตการปกครอง และเมืองหลวง” ของราชบัณฑิตยสถาน (2545) และเพื่อให้
การถอดเสียงเป็นระบบเดียวกัน ผู้วิจัยจะปรับการถอดเสียงจากงานเขียนของผู้อื่นให้เป็น
ระบบเดียวกันนี้ด้วย

5. ในงานวิจัยนี้จะไม่คัดสรรหรือประเมินค่าการใช้คำ “DE” รูปเขียนต่างๆ ว่าถูกหรือผิดไป
จากไวยากรณ์ภาษาจีนมาตรฐาน แต่มุ่งศึกษาหน้าที่และแสดงลักษณะการปรากฏของคำ “DE”
ตามที่พบจากข้อมูลเท่านั้น

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นประโยชน์ในการสร้างตำราภาษาจีนกลาง
2. เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในฐานะภาษาต่างประเทศสำหรับ
ผู้เรียนชาวไทย
3. เป็นประโยชน์ในการศึกษาเปรียบเทียบภาษาจีนกลางที่ใช้ในประเทศไทยและ
ในประเทศจีน หรือประเทศที่ใช้ภาษาจีน รวมทั้งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้
ในการเปรียบเทียบภาษาตามแนวแบบลักษณะต่อไป

1.8 สัญลักษณ์และอักษรย่อ

+	หมายถึง	ตามด้วย
;	หมายถึง	เครื่องหมายที่ใช้ค้นกลางระหว่างภาษา คำอ่าน รูปอักษร ความหมาย หรือคำแปลศัพท์เฉพาะ ฯลฯ ของคำที่นำมาข้างหน้า
(...)	หมายถึง	เครื่องหมายที่ใช้ใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ใช้เพื่อแสดงว่าข้อความภายในวงเล็บเป็นข้อความที่อาจละไปได้ หรือเป็นแบบเลือกได้ (optional)
2. ใช้เพื่อแสดงว่าข้อความภายในวงเล็บเป็นคำอธิบายหรือคำขยายความของข้อความที่อยู่หน้าวงเล็บ
3. ใช้เพื่อแสดงว่าตัวเลขที่อยู่ภายในวงเล็บเป็นตัวเลขอ้างอิงไปยังข้อมูลภาษาจีนที่ปรากฏอยู่ในภาคผนวก ก ตัวเลขที่อยู่หน้าเครื่องหมายจุด (.) หมายถึง วันที่ที่สุ่มเลือกข้อมูล ส่วนตัวเลขหลังเครื่องหมายจุด หมายถึง ลำดับข้อมูลในวันนั้นๆ เช่น (23.15) หมายความว่า เป็นข้อมูลในวันที่ 23 ลำดับข้อมูลที่ 15

*	หมายถึง	โครงสร้างที่ผิดไวยากรณ์
/ /	หมายถึง	หน่วยเสียงในระบบเสียง
[ ]	หมายถึง	เสียงในทางสัทศาสตร์
ASP	หมายถึง	ตัวบ่งชี้การณลักษณะ (aspect marker)
CL	หมายถึง	คำลักษณนาม (classifier)
LOC	หมายถึง	คำบ่งสถานที่ (location)
MD	หมายถึง	ส่วนขยาย (modifier)
PASS	หมายถึง	ตัวบ่งชี้กรรม (passive marker)
PRT	หมายถึง	อนุภาค (particle)